Centenarul lui Iosif Vulcan

Opera lui culturală şi naţională,

de dr. TEODOR POPA

Se împlinesc o sută de ani dela naşterea academicianului Iosif Vulcan care timp de 40 de ani, în Oradea, ca un paznic de poartă a românismului, a purtat făclia ideei naţionale şi a literaturei române.

Iosif Vulcan s'a născut la 31 Martie 1841 în comuna Holod, unde tatăl său a fost preot. Studiile liceale le-a făcut în Oradea, iar la Universitatea din Budapesta a urmat dreptul. N'a profesat însă niciodată avocatura, fiind predestinat pentru îndeletnicirea de ordin idealist şi obştesc.

Academicianul Atanasie Marinescu, prieten intim al lui Iosif Vulcan încă dela Universitatea din Budapesta, delegat fiind din partea Academiei Române în 1904 să o reprezinte la jubileul de 40 ani al revistei „Familia" din Oradea în preambulul cuvântării sale spune: **„Nu-i precum e zisa, ci precum e scrisa, ursitoarele i-au ursit lui Iosif Vulcan să fie poet, literat şi român adevărat".**

Intr'adevăr, Iosif Vulcan, ca student, a scris poezii, iar, în capitala Ungariei a redactat revistele **„Umoristul", „Gura satului"** şi **„Aurora Română".**

Toate aceste sforţări ale lui Iosif Vulcan i-au pregătit terenul pentru cea mai fecundă şi trainică operă a sa, în interesul Românilor din Ardeal şi de pretutindeni: în anul 1865 a scos în Budapesta revista **„Familia"** cu un mănunchiu de colaboratori din toate provinciile româneşti: M. Eminescu, Gh. Banţiu, T. Cipariu, Papiu Ilarian, Miron Pompiliu din Ştein-Bihor, D. Bolintineanu, A. Densuşianu şi alţii.

Faţă de Eminescu, care şi-a publicat în paginele revistei **„Familia"** primele lui poezii, avea Iosif Vulcan o afecţiune deosebită, fiindcă colaborarea lui Eminescu la **„Familia"** a fost pentru el un titlu de mândrie.

Iată ce a scris atunci Vulcan: **„In al II-lea an de existenţă a revistei „Familia" un nou şi remarcabil talent ne surprinse din Cernăuţi. Se iscălea Eminovici şi scria, că este numai de 16 ani. I-am românisat numele şi l-am introdus în literatură cu numele Eminescu. Dânsul n'a protestat, ci l'a adoptat. Astfel, botezul literar a lui Eminescu s'a făcut în revista „Familia". I-am trimis un onorar modest şi poetul mi-a răspuns, că acesta a fost primul onorar pentru lucrările lui chiar din Oradea. Din scrisoare, durere, nu mi-a rămas decât un fragment"**

Iosif Vulcan în anul 1866 a tipărit în Budapesta cel dintâi volum de „poezii"; iar în anul 1882 a tipărit în Oradea alt volum de poezii cu titlul: **„Lira mea".**

In anul 1879 a fost ales membru corespondent şi în anul 1891 membru ordinar al Academiei Române, în discursul lui de recepţie a vorbit despre Dumitru Tichindeal.

In anul 1870 se pun bazele societăţii pentru teatrul românesc în Ardeal. De acuma înainte Iosif Vulcan se va strădui necontenit în calitatea sa de secretar apoi de preşedinte, ca societatea pentru teatrul român să se consolideze. Adunarea generală a acestei societăţi înmănunchiată cu acea a Astrei a fost totdeauna un prilej de manifestaţie naţională culturală, unde îşi dădeau întâlnire toţi intelectualii români din Ardeal.

Iosif Vulcan va avea acuma prilej să-şi valorifice talentul de scriitor dramatic şi scrie pentru trupele de diletanţi între altele comediile: **„Maţa cu clopot", „Găgăunii dragostei", „Sărăcie lucie", „Mireasă pentru mireasă"** şi vodevilul **„Ruga dela Chisătău"**, care a repurtat cel mai desăvârşit succes. Apoi a scris poezii patriotice: **„La Unirea Principatelor române", „România Regat" „La moartea lui Andrei Mureşanu" Despărţirea Basarabiei de România"** ş. a.

Dintre romanele lui Iosif Vulcan cel mai reuşit pare a fi **„Ranele Naţiunei"**, în care înfierează pe renegaţii noştri, cari s'au abătut dela linia de conduită a naţionalismului român.

Piesa **„Ştefan Vodă cel Tânăr"** a văzut lumina rampei la teatrul Naţional din Bucureşti.

In anul 1880 Iosif Vulcan s'a stabilit în Oradea, în Bihorul, unde a văzut lumina zilei, ca revista lui **„Familia"** să fie un port-drapel al literaturii, limbei, tradiţiilor şi obiceiurilor româneşti.

Dela Oradea, graniţa etnică a românismului, a sunat tulnicul sonor a lui Iosif Vulcan şi a adunat în jurul revistei **„Familia"** pe toţi scriitorii mai de seamă de pe meleagurile locuite de Români, — care astfel a devenit un fel de buletin literar şi naţional. „Familia" de acuma înainte este pătrunsă de aroma satelor noastre din Bihor şi aceea sevă românească se va resimţi tot mai mult în coloanele ei: produsele literare populare sunt la largul lor.

Deci cu drept cuvânt se spune, că Iosif Vulcan este cel mai tipic representant al literaturii noastre ardelene în cea de a doua jumătate a veacului trecut şi că prin revistei „Familia" a intrat în istoria literaturii române.

Academia Română l-a sărbătorit pe ardeleanul Iosif Vulcan în şedinţa sa din 6 Aprilie 1904 cu prilejul celor 40 ani de existenţă a revistei „Familia". Academia Română drept recunoştinţă pentru munca gigantică desfăşurată în toate domeniile literaturii române l-a ales preşedinte al secţiei literare.

Sărbătoritul plin de emoţie între altele a spus: **„Venit din regiunea extremă a elementului românesc eu petrec în mijlocul D-voastră zilele cele mai fericite ale vieţii mele. De aici iau eu putere de muncă, de aici iau eu curajul pe care-l duc dincolo la ai mei".**

Ce plastic exprimă Iosif Vulcan prezenţa sa în mijlocul academicianilor, din Bucureşti şi ce fecund s'a revărsat această calitate a sa asupra Ardealului românesc.

Pentru ziua de 9 Iunie 1904 era sorocită serbarea jubilară a revistei Familia la Oradea. Cadrele acestei serbări desigur că nu le putea da, decât bătrâna noastră „Astră".

Serbarea aceasta a culminat într'o manifestaţie naţională culturală a Românilor din Ardeal. Tineretul român din toate părţile a fost prezent, la aceste serbări şi s'a închinat în faţa sărbătoritului. Studenţimea română din Budapesta a fost reprezentată prin O. Goga, iar cea din Cluj, prin d. Ghiţă Pop. Solul studenţilor români din Paris a fost d. Istrate Micescu, iar romăncele bihorene au vorbit prin graiul d-şoarei Lucreţia Mureşanu.

După cuvântările preşedintelui Nicolae Ziere şi a lui Atanasie Marienescu, delegatul Academiei Române şi ale celorlalţi oratori, Iosif Vulcan, a declarat între altele: „Revista „Familia" a fost oglinda fidelă a evoluţiunei noastre intelectuale fără pretenţii de a face şcoală şi a crea curente, ea a stat în serviciul şcolilor naţionaliste şi ca atare a fost decenii deârândul dăscălita nevestelor şi fetelor române din clasele de mijloc, cari din „familia" au învăţat să scrie şi să citească româneşte.

Această festivitate nu este numai a mea, ea este manifestaţia instinctului de trăinicie al unui popor, care ţine să se afirme. Ziua de astăzi este o zi de sărbătoare naţională românească unde fraţii mei Români şi surorile mele Romănce, toţi şi toate într'un gând ridică un comun altar cultului strămoşesc şi se închină geniului naţional".

Ce rezumat clasic al unei activităţi uriaşe desvoltată de chinuitul unei credinţe, care şi-a fărmăţat truda pentru progresul şi luminarea neamului său!

In toamna anului 1905 reuniunea de cântări „Hilaria" aranjează un concert, la care au participat intelectualii români din Oradea, preoţii şi învăţătorii noştri confesionali precum şi fruntaşii satelor noastre din Bihor.

Un punct din program mi s'a rezervat mie, am conferenţiat despre: **„Naţionalismul lui Eminescu".**

După conferinţă, Iosif Vulcan m-a invitat împreună cu colegii mei, să-i cercetăm biblioteca din casa lui încăpătoare şi primitoare de pe malul Crişului Repede pentru a ne familiariza mai mult cu operile marelui nostru poet Eminescu şi ale celorlalţi scriitori.

Iosif Vulcan pe lângă activitatea sa poetică literară a fost prezent la toate manifestările de ordin naţional şi cultural. Adunările gândurile despre unele noţiuni tăţii pentru teatrul român s'au ţinut totdeauna în prezenţa lui Iosif Vulcan. Cu aceste ocazii dădea îndemnuri şi-şi exterioriza gândurile despre unele noţiuni, cari formează patrimoniul sacru al unei naţiuni într'o formă, care şi în zilele noastre este de actualitate. Aşa de pildă Iosif Vulcan noţiunea de naţiune şi conştiinţă naţională o defineşte astfel:

„Mama noastră a tuturora este naţiunea, o vrednică mamă, care a îndurat mii de suferinţe, punându-şi în cumpănă pentru noi toate podoabele de neam mare, căci e odrasla gintei latine. A o iubi şi a jertfi pentru ea tot, chiar şi viaţa e datoria de oameni cinstiţi. Această simţire are o putere supraomenească, o putere care dă sbor nădejdei şi curaj voinţei noastre, o putere căreia ne supunem cu fală. Puterea aceasta este conştiinţa naţională, care trebue deşteptată şi desvoltată. La această muncă trebue să ia parte toţi, câţi ţin să fie vrednici de cinstea obştească".

Câte din greşelile trecutului nu s'ar fi putut evita, dacă s'ar fi avut în vedere preceptele morale ale lui Iosif Vulcan!.

Câteva principii

ale ştiinţei dreptului

Conferinţa d-lui prof. Alex. Otetelişanu, rectorul Universităţii

D. prof. **Al. Otetelişanu**, rectorul universităţii din Bucureşti, a ţinut o conferinţă despre: **Câteva principii de bază ale ştiinţei dreptului** la „Institutul german pentru ştiinţă" în ziua de Miercuri 9 Aprilie.

Conferenţiarul pleacă de la ideia că în ştiinţa dreptului după o evoluţie de milenii s'au fixat unele principii de bază, cari nu pot să nu fie ţinute în seamă ori cât de variabile ar fi aspectele instituţiilor de drept.

După o analiză ştiinţifică şi filosofică a acestei chestiuni ajunge la fixarea câtorva principii de bază, fără a avea pretenţia că nu mai sunt şi altele, dar le consideră pe acestea ca mai importante.

Iată cum rezumă în ultima parte a conferinţei cari sunt aceste principii de bază:

„In rezumat aşa dar, credem, că în ştiinţa dreptului s'au fixat următoarele principii fundamentale:

Mai întâiu dreptul nu exista numai în legi şi în codurî, care nu cuprind decât o parte numai din vastul material al ştiinţei dreptului.

In al doilea rând dreptul trebue să urmărească întotdeauna realizarea unui ideal moral de justiţie.

In al treilea rând fenomenul juridic este un produs a doi factori, factorul individual şi factorul social, cari contribuesc în aşa proporţie încât să se poată realiza ceiace am denumit fericirea individului în cadrul vieţei naţionale.

Şi în al patrulea rând, ca o consecinţă a principiului anterior, dreptul cuprinde două domenii de reguli juridice, domeniul care se numeşte dreptul public şi domeniul care se numeşte dreptul privat.

A voi să faci „Drept" în afară de aceste principii înseamnă a construi un drept arbitrar şi antiştiinţific, care nu ar putea avea decât o durată efemeră şi care ar provoca cele mai mari neajunsuri în viaţa fiecărui popor".

Această ultimă parte a conferinţei o încheie cu o cercetare sumară a concepţiilor juridice naţional-socialiste, tocmai pentru a arăta că nici aceste concepţii, cari reprezintă şi în drept ca şi în toate ramurile vieţii o transformare radicală, nu se abat dela principiile de bază arătate.

Conferenţiarul, fixând aceste principii de bază şi lăsând să se înţeleagă că mai pot fi fixate şi altele, dovedeşte ceeace trebue să cunoască toată lumea, juriştii sau nejuriştii, că dreptul nu este o creaţiune arbitrară, ci este o rezultantă a unor cauze eficiente, precum şi a unui scop final, pe cari dacă le-am nesocoti am avea o ordine juridică factice şi trecătoare.

Explozia din com. Sărata-Bacău

Doi morţi şi un rănit

Bacău, 10 Aprilie

In com. Sărata, acest judeţ, s'a întâmplat o mare nenorocire, din pricina imprudenţei unui flăcău din acel sat şi din lipsa de supraveghere a familiei sale.

Tânărul Constantin Golici, plecând să caute de lucru la Bacău, a găsit pe un câmp un obuz de tun. Luându-l, s'a întors în comună şi s'a dus la ferarul satului, Anton Roca, cerându-i sfatul cum ar putea să vândă acest obuz.

In lăcomia lui, ţiganul nu şi-a dat seama că desfacerea obuzului, cere anumite cunoştinţe şi anumite scule. El s'a oferit să desfacă obuzul, cerând în schimb pulberea din el, pe care, vroia să o vândă la un comerciant din Bacău, iar plumbul şi alama să-i rămână lui Golici şi unui prieten al său, anume C. Asmarandei, care îl întovărăşea.

Plecând într'o văgăună din marginea satului, cei trei s'au pus pe lucru.

Intr'un moment dat, ţiganul a observat că praful, din cauza înfierbântării alamei, a luat foc. A şi luat-o la fugă, în timp ce Asmarandei s'a aruncat într'o groapă. In aceeaşi clipă obuzul a explodat, făcând trupul sărmanului flăcău fărâme. Pe ţigan l-a rănit grav rupându-i o coapsă. Asmaradnei a fost grav rănit la un picior. Transportaţi la spital, ţiganul a murit pe drum, iar Asmarandei a scăpa cu viaţă.

S'a deschis o anchetă, spre a se stabili unde a fost găsit obuzul şi cine este adevăratul vinovat al acestei nenorociri.

Executarea unor bandiţi spanioli

Madrid, 9 (Rador). — Corespondentul agenţiei „D. N. B" anunţă:

Patru bandiţi au fost executaţi în localitatea Navahermosa.

Ei au fost condamnaţi la moarte pentru numeroase jafuri şi crime pe care le-au comis în regiunea muntoasă din apropiere de Toledo.

ŞTIRI MILITARE

● Examenul colonelilor pentru gradul de general de brigadă va fi între 5—17 Aprilie în regiunea Roman.

● Concursul de admitere în şcoala superioară de războiu se va ţine în acest an numai pentru candidaţii secţiilor: aeronautica, marina şi intendenţa.

Concursul va începe la: 12 Mai 1941 pentru secţia aeronauticei (promoţia 3-a) şi secţia marinei (promoţia 11-a); la 2 Iunie 1941 pentru secţia intendenţei (promoţia 23-a).

Zăpadă abundentă

în regiunea Braşov

Braşov, 10 Aprilie

După câteva zile de soare şi căldură primăvăratecă, temperatura a scăzut brusc, cerul s'a înourat ca de toamnă, iar azi dimineaţă a început să fulguiască în întreaga regiune.

Pe munţi şi chiar pe înălţimile sub 1000 m. zăpada a căzut din abundenţă.

IN REGIUNEA VRANCEI

Focşani, 10 Aprilie.

In urma ploii căzută eri, temperatura a scăzut brusc. Mocanii veniţi în oraş anunţă că pe „Măgura Odobeştilor" a căzut zăpadă, care se vede şi din oraşul nostru.

S'a furat o ştampilă dela Camera de muncă

Primim următoarele:

In repetate rânduri, Camera de muncă Bucureşti a atras atenţiunea meseriaşilor şi muncitorilor să nu se lase induşi în eroare de către anumiţi indivizi, cari sub pretext de a-i pune în ordine cu Camera de muncă, le iau diferite sume de bani, dispărând apoi fără urmă.

Cu toate aceste înştiinţări, diferiţi excroci mai reuşesc şi acum să înşele buna credinţă a celor cari în loc de a veni la Camera de muncă dau banii primilor veniţi.

Zilele acestea s'au primit noui reclamaţiuni împotriva unui excroc, care dându-se drept funcţionar al Camerei de muncă, umblă prin ateliere, încasează bani, eliberând chiar chitanţe, prevăzute cu ştampila Camerei de muncă.

Această ştampilă a fost furată dela serviciul contencios al Camerei de muncă, de către un individ care venind la acest serviciu sub pretextul unei consultaţii, a profitat de faptul că era aglomeraţie, şi a dispărut cu ştampila.

De atunci el dă lovituri îndrăzneţe, intrând prin ateliere şi terorizând pe meseriaşi că le va face procese verbale de contravenţie le stoarce însemnate sume de bani.

Cunoscându-se semnalmentele acestui excroc, a fost sesizată prefectura poliţiei Capitalei, arătându-se că el semnează cu diferite nume fictive bine înţeles.

Cu această ocazie, se atrage din nou atenţiunea muncitorilor şi meseriaşilor că nimeni, în afară de casierul Camerei de muncă şi numai la sediul acestei instituţiuni, nu are dreptul de a încasa vreo sumă de bani.

Pentru orice sumă încasată casierul Camerei de muncă eliberează chitanţă, numerotată detaşată din chitanţier.

Lămuriri cu privire la situaţia lucrătorilor şi meseriaşilor cu privire la calificarea profesională, cărţile de capacitate, contractele de ucenicie, etc., se dau zilnic la Camera de muncă, serviciile fiind absolut gratuite.

In afară de taxele legale pentru cărţile de lucrători, meşteri, muncitori necalificaţi, contracte de ucenicie, etc., nimeni nu trebuie să plătească vreo altă sumă de bani.

Acei cari umblă prin ateliere sau magazine spre a cere sume de bani să fie daţi pe mâna autorităţilor.

Repartiţia zahărului la Iaşi

Iaşi, 10 Aprilie

Prefectura judeţului Iaşi, a înştiinţat pe comercianţii de băcănie şi coloniale, engrosişti şi detaliişti, care vând în magazinele lor zahăr să se prezinte de urgenţă la Serviciul aprovizionărei, la Prefectura de judeţ, la d. sublt. Munteanu, pentru a li se atribui cota de zahăr lunară.

Comercianţii vor aduce cu ei şi adeverinţa eliberată de Camera de comerţ şi industrie Iaşi, din care să se vadă sediul şi numărul de înmatriculare a firmei.

CĂRŢI NOUI

Marin I. Predescu: „Fabulele lui Esop in versuri"

Pentru prima oară minunateie istorioare cu întâmplări trăite de toate lighioanele pământului — care, însă, pot fi aplicate foarte bine oamenilor — imaginate de sclavul înţelept din Frigia veche, Esop, acum vre'o 2500 de ani, au fost transpuse direct de pe originalul grecesc, fără nici o schimbare, în versuri populare româneşti.

D. *Marin I. Predescu*, autorul volumelor anterioare de poezii: *„Cântăreţii stranei", „Copiii, florile vieţii", „Evanghelia dela Ioan"* şi *„Zâmbetele visurilor mele"*, a făcut o lucrare absolut originală versificând, impecabil, cincizeci din cele mai cunoscute fabule ale nemuritorului Esop şi tipărindu-le pe cont propriu.

Versurile se pot prinde uşor de şcolari şi popor, constituind o lectură plăcută şi cu frumoase învăţăminte de viaţă.

Pictorul D. Belizare semnează o sugestivă copertă în culori.

Cartea s'a pus în vânzare la toate librăriile din ţară. Depozit la *„Universul"*.

Domnii abonaţi sunt rugaţi ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviţi la reînoirea abonamentului: să lipească pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.

Continuă vânzarea de

CUPOANE

STOFE — MATASURI — IMPRIMEURI — POPLINE de CAMAŞI — etc.

PREŢURI REDUSE

POPP & BUNESCU STR. BĂRĂŢIEI 2 Piaţa Sft. Gheorghe

2300

Banca Târnăveană

Societate Anonimă, Sighişoara

Iregistrată în registrul bancar Nr. 21 din 13 Iulie 1934

CONVOCARE

Acţionarii firmei Banca Târnăveană, S. A., Sighişoara, sunt convocaţi la adunarea generală ordinară pentru ziua de 24 Aprilie 1941, ora 11 jumătate şi la adunarea generală extraordinară în aceeaşi zi, ora 12, în localul institutului din Diciosânmartin.

Ordinea de zi:

I. Adunarea generală ordinară.

1. Constituirea adunării.

2. Darea de seamă şi propunerea consiliului de ad-ţie, bilanţul şi contul de profit şi pierdere pe anul 1940.

3. Descărcarea consiliului de ad-ţie şi a censorilor.

4. Aprobarea demisiilor membrilor din consiliul de ad-ţie primite în şedinţa consiliului de ad-ţie din 15 Noemvrie 1940.

5. Eventuale propuneri.

II. Adunarea generală extraordinară:

1. Constituirea adunării.

2. Fuziunea institutului cu Casa de Păstrare „Ajutor" din Aiud.

Vor putea vota la adunările generale acţionarii care îşi vor depune acţiunile până la 20 Aprilie 1941, la casieriile institutului: la Sighişoara, Blaj, Diciosânmartin, Sângeorgiu de Pădure şi la Casa de Păstrare „Ajutor" din Aiud.

Dacă în ziua susamintită nu se întruneşte numărul de acţionari cerut de statute şi de lege, adunările se vor ţine la 29 Aprilie a. c., la aceeaşi oră şi în acelaşi loc.

Sighişoara, 1941, Aprilie 1.

Consiliul de Administraţie

22

Arendările bălţilor Brăilei

trebuesc verificate

Cârdăşia între arendaşi şi contrabandişti

Brăila, 9 Aprilie

Se ştie că P.A.R.I.D.-ul închiriază, prin ad-ţia pescăriilor Statului din localitate, o parte din bălţi spre a fi exploatate de arendaşi în scopul comercializării peştelui.

Totuşi, chiriaşii nu lucrează în cadrul legii şi mulţi din ei plătesc o arendă mult mai mică comparativ cu câştigul realizat de pe urma pescuitului, păgubind astfel Statul cu sume enorme.

Ceiace e mai grav însă, e faptul că arendaşii cari exploatează pe nimic bălţile au facultatea de a elibera avize prin cari se menţionează că peştele pescuit şi trimis spre vânzare biroului de desfacere care ţine de ad-ţia pescăriilor din localitate, e vânat de pe domeniul lor pe care-l deţin cu chirie.

Câţiva arendaş în unire cu contrabandiştii de peşte, spre a nu avea neplăceri din partea lor, convin şi cad la învoială, eliberându-le avize astfel că ei nu pot fi stingheriţi, iar la control prezintă dovada.

Gârdăşia dintre unii arendaşi ai bălţilor Brăilei şi contrabandişti durează de multă vreme, şi despre ea au cunoştinţă şi unele persoane cari au partea lor de beneficiu, în loc să ia măsuri, conform calităţii pe care o au, să împiedice acest lucru.

Pe când populaţia suferă şi se sbate în criză, ea nu poate să-şi procure nici un dram de peşte, fiindcă acest articol a devenit de lux, şi din motivele mai sus expuse.

In schimb, restaurantele şi bodegile cumpără peşte de contrabandă şi îl vând cu preţ exagerat, sub motiv că nu se găseşte decât în cantităţi reduse şi conform preţului pieţii.

Faţă de gravitatea faptului şi pentru a se stârpi contrabandele făcute cu arendaşii beneficiari cari au luat în arendă bălţile, pe nimic, semnalăm cazul ministerului de resort spre a lua măsuri în consecinţă şi a dispune să se facă o anchetă severă, nu ca cele de până acum, ale căror rezultate n'au fost satisfăcătoare.

I. NICOLAU

Maladiile profesionale

şi profilaxia lor

Conferinţa savantului german Baader la Soc. anatomoclinică

Sub auspiciile „Societăţii anatomo-clinice din România", d. prof. dr Ernst Baader, directorul Institutului universitar de maladii şi titular al catedrei de medicină socială dela facultatea de medicină din Berlin, a vorbit eri seară, în amfiteatrul spitalului Brâncovenesc, despre „Maladiile profesionale şi profilaxia lor"

D. dr. Stoia, preşedintele Societăţii anatomo-clinice din România, salută pe conferenţiar şi arată în câteva cuvinte locul ce-l ocupă în lumea ştiinţei d. prof. dr. Baader.

D. prof. dr. Christide, efor al aşezămintelor Brâncovenesti vorbeşte în numele d-lui ministru al sănătăţii, iar d. general dr. Jancovescu în numele medicilor militari.

Începând conferinţa, d. prof. dr. Baader arată situaţia lucrătorilor din ateliere şi fabrici, care trudesc din greu pentru a agonisi existenţa lor şi a familiilor, expuşi la cele mai grele boale.

Toate statele cu o industrie mai desvoltată au creat pentru apărarea acestor jertfiţi pe altarul muncii legi speciale. O măsură salutară s'a luat în Germania hotărindu-se ca să se anunţe şi să se dea ajutoare în numeroase cazuri de boală, cifrate la 26 maladii profesionale.

Conferenţiarul dă numeroase exemple în această privinţă arătând cum se produc aceste maladii. In primul rând d-sa se ocupă de intoxicările cu plumb, mercur, fosfor, arsenic, mangan, gaze toxice benzol, etc. arătând modul cum se pot da primele ajutoare şi ce trebueşte făcut când răul se înrădăcinează în corpul muncitorului. Rând pe rând folosind şi proecţiuni edificatoare, d-sa analizează restul bolilor căpătate de cei ce trudesc în câmpul muncii (cancer pulmonar, bolile de piele, surzenie cauzată de sgomot, slăbirea vederii, bolile infecţioase, etc.), arătând ce s'a făcut în Germania pentru profilaxia lor. Astfel s'a interzis prin lege întrebuinţarea a diferite materii dăunătoare organismului omenesc, s'au limitat orele de muncă, s'a interzis întrebuinţarea femeilor şi copiilor în industriile ce întrebuinţează substanţe toxice, măşti şi au fost declarate obligatorii pentru apărarea ochilor. Vizita medicală este obligatorie în fiecare săptămână, medcamentele se distribue gratuit şi intervenţiile chirurgicale se fac în săli excelent amenajate.

D-sa arată în încheiere că şi la noi se pot lua aceleaşi măsuri şi pentru agricultori.

Un inculpat din catastrofa dela Etulia

(Frecăţei) a cerut să fie pus în libertate

El a fost condamnat la cinci ani inchisoare, din cari a ispăşit 2 ani

Brăila, 9 Aprilie

Se cunosc împrejurările în cari în ajunul Crăcinului din anul 1933 între staţiile Frecăţei-Etulia s'a întâmplat groaznicul accident de trenuri, în urma căruia şi-au găsit moartea sute de persoane.

Printre cei dovediţi vinovaţi, este şi Petre Rusnac, impiegat de mişcare, de fel din Galaţi, strada Movilei 19, care-a fost condamnat la cinci ani închisoare.

Petre Rusnac a fost transferat în arestul preventiv din Brăila unde a ispăşit doi ani din pedeapsa dată.

Acum numitul s'a adresat comisiunei pentru supravegherea deţinuţilor, solicitând să fie pus în libertate condiţionată, în conformitate cu dispoziţiunile codului penal.

Comisiunea stabilind că Petre Rusnac a avut o purtare bună în penitenciar şi că a muncit pentru stat, i-a dat aviz favorabil, după care cererea a fost înaintată trib. secţia I-a care urmează să-i fixeze termen de judecată.

BANCA VITICOLA A ROMANIEI

BUCUREŞTI

Strada Academiei Nr. 2

Aduce la cunoştinţa acţionarilor săi, că conform Decretului-Lege Nr. 811/941, sunt obligaţi să depună acţiunile cu titlurile de proprietate, la sediul ei, pentru a fi transformate în acţiuni nominative.

Acţiunile ne depuse până la 25 Aprilie inclusiv, trec în patrimoniul Statului, conform art. 5 din menţionata lege. 14

VIŢE ALTOITE

POMI FRUCTIFERI, VIŢE SPECIALE PENTRU LIPSURI ŞI PLANTAŢII NOUI. AUTENTICITATEA VARIETĂŢII GARANTATĂ

Adresaţi-vă cu incredere la: Pepinierele Th. Teodorescu, Focşani

341

Banca D. Stambuliu

& Co.

SOCIETATE ANONIMA

Buzău, Strada Unirii Nr. 156

In conformitate cu Decretul Lege Nr. 811 din 24 Martie 1941 publicat în Mon. Oficial Nr. 71 din 25 Martie 1941 invităm pe acţionarii Băncii noastre să depună la sediul Băncii, pentru nominalizare, acţiunile împreună cu borderourile de proprietate, în termen de 30 zile dela publicarea decretului de mai sus, adică până la data de 24 Aprilie 1941, inclusiv.

Acţiunile nedepuse în termenul citat mai sus trec în proprietatea Statului.

Banca D. Stambuliu & Co. S. A.

1

Publicaţie

Se aduce la cunoştinţa generală că Manutanţa Centrală a Armatei Calea Plevnei 145 Bucureşti, ţine licitaţie publică în ziua de 28 Aprilie 1941, orele 10 dimineaţa, pentru construirea unui turn de răcirea apei de condensaţie dela uzină.

Caietul de sarcini se poate vedea în orice zi de lucru dela orele 8—13 şi 16—18, la Manutanţa Centrală a Armatei, Serviciul Cazarmărei.

Persoanele care vor lua parte la licitaţie vor depune pe lângă oferta timbrată, închisă şi sigilată şi o garanţie de 5% din valoarea furniturii.

No. 542/10/4/941. 15

PUBLICAŢIE

0891 — 9 Apr. 1941

Se aduce la cunoştinţă că la Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti, B-dul Elisabeta No. 5 se va ţine în ziua de 29.IV.1941, orele 11 a. m., licitaţie publică pentru darea în antrepriză a lucrărilor de reparaţiuni la grajdul de vite şi la pavilionul copiilor dela Căminul de Puericultură din Crivina, jud. Prahova, lucrări după devize în valoare totală de lei: 532.270 (cinci sute treizeci şi două mii două sute şaptezeci).

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 88—111 din L. C P. şi Regulamentul O. C. L.

Ofertele vor fi însoţite de o garanţie de 5% din valoarea devizelor, în numerar sau efecte de Stat, PREZENTAND NUMAI RECIPISA CASSEI DE DEPUNERI ŞI CONSEMNAŢIUNI, garanţia definitivă fiind de 10%.

Devizele, caetul de sarcini şi orice informaţiuni se pot lua la Eforie, Serv. Architecturei în zilele de lucru între orele 11.30—13 a. m. 6862

Preţul abonamentului la ziarul UNIVERSUL este

Lei 750 pe un an

„ 380 pe 6 luni

„ 200 pe 3 luni

Firma de Reprezentanţe caută Stenodactilografă

bine retribuită pentru corespondenţă română-germană. Se cere origină etnică şi cetăţenie română.

Oferte la ziar sub cifru 133 H.

Şofeurul

care a luat Miercuri 9 Aprilie p. m. o femeie din Aurel Vlaicu 72 lângă Romană cu 2 geamantane mari şi 1 mic albastru este rugat contra recompensă a da informaţii la numita adresă. 16

Firma de Reprezentanţe caută Şef de Secţie

pentru armături şi metale, bine retribuit, lucrând independent. Se cere origină etnică şi cetăţenie română, corespondând română-germană.

Oferte la ziar sub cifru 134 H.

367

SERVICIUL PUBLICITĂŢII

Ad. jurnal nr. 1196/941

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţă celor interesaţi că în ziua de 5 Mai 1941, orele 9.30, se va ţine la Serviciul Exploatării Salinelor CAM. din Bucureşti, Calea Victoriei Nr. 152, un concurs pentru ocuparea unui post vacant de electrician-şef, la Salina Ocnele Mari, Vâlcea.

Condiţiunile de admitere la concurs se pot vedea în zilele de lucru, la Serviciul Exploatării Salinelor CAM., între orele 7.30—13.30. 6861

MINISTERUL FINANŢELOR

DATORIA PUBLICA

COPIE

De pe dispozitivul Deciziei Nr. 104

Şedinţa dela 17 Decembrie 1940.

Preşedinte: D-l N. Ştefănescu

Membri: D-l I. Lepedatu

D-l Al. Săvulescu

D-l M. Vulcănescu

Comisiunea pentru judecarea opoziţiilor şi autorizarea emiterii de duplicate luând în examinare cererea înregistrată la Jurn. Nr. 17435 din 22 Noembrie 1940 a D-nei CONSUELLA BURSANESCU, domiciliată în Bucureşti Aleea Romană Villa 3 Nr. 55;

HOTARAŞTE:

ADMITE IN PARTE OPOZIŢIA ŞI OBLIGA MINISTERUL DE FINANŢE şi CREDITUL JUDEŢEAN şi COMUNAL SA LIBEREZE DUPLICATE numai după următoarele titluri şi obligaţiuni:

RENTA 5% 1916

Titlul Nr. 219731 à 1.000 lei, cu cuponul de Octombrie 1939 şi următoarele:

RENTA 5% 1919

Titlul nr. 3345 à 500 lei cu cuponul de 1 Februarie 1940 şi următoarele:

OBLIGAŢIUNI CREDITUL JUDEŢEAN ŞI COMUNAL 5%

Obligaţiunea nr. 6568 à 500 lei;

Oblig. nr. 7502/4 à 100 lei fiecare, toate cu cuponul de August 1939 şi următoarele.

Prezenta copie fiind conformă cu originalul, se certifică de noi.

PREŞEDINTE

(ss) Indescifrabil

Secretar,

(ss) Indescifrabil.

Doriţi să ştiţi cum se calculează impozitele asupra salariilor după noile legiuiri fiscale?

Procuraţi-vă broşura

TABELE

alcătuită de domnii

S. Alexandrescu — Inspector General de Finanţe la Capitală

Dr. Ilie Cojocaru — Subdirector în Dir. Conturile Directe

D. T. Dumitrescu — Şef de Serviciu în Dir. Conturile Directe

PREŢUL 100 LEI

Se găseşte de vânzare la toate librăriile şi depozitarii de ziare. Comenzile se primesc la Librăria „UNIVERSUL". Se trimete şi ram burs la cerere.

Citiţi MARELE SUCCES:

SCRISOAREA DE DRAGOSTE

roman de

MIHAIL DRUMEŞ

Un conflict adânc omenesc tratat cu vigoare în pagini de un dramatism captivant.

Preţul 65 lei

Adresaţi comenzile la Librăria ziarului „UNIVERSUL"